

**rijksuniversiteit
groningen**

Faculteit Rechtsgeleerdheid

Onderwijs- en Examenregeling (OER)

**Duale masteropleidingen Rechtsgeleerdheid (Praktijkmasters Nederlands Recht,
Notarieel Recht en Fiscaal Recht)**

voor het studiejaar 2023-2024

**rijksuniversiteit
groningen**

OER duale masteropleidingen Rechtsgeleerdheid (Praktijkmasters
Nederlands Recht, Notarieel Recht en Fiscaal Recht), voor het
studiejaar 2023-2024

Inhoudsopgave

Paragraaf 1 Algemene bepalingen.....	3
Paragraaf 2 Vooropleiding, toelaatbaarheid en selectie	5
Paragraaf 3 De opleidingen.....	9
Paragraaf 4 Tentamens en examens van de opleiding: algemene bepalingen.....	19
Paragraaf 5 Het examen.....	28
Paragraaf 6 Studiebegeleiding	31
Paragraaf 7 Hardheidsclausule, overgangs- en slotbepalingen.....	31

In de Onderwijs- en Examenregeling zijn de specifieke rechten en plichten opgenomen die per opleiding van de Rijksuniversiteit Groningen gelden voor zowel student als opleiding.

In het (algemene universitaire) Studentenstatuut staan de rechten en plichten die voor alle studenten gelden.

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 - Toepasselijkheid van de OER

1. Deze regeling geldt voor het studiejaar 2023-2024 en is van toepassing op het onderwijs, de toetsen en de examens van de duale masteropleidingen en afstudeerrichtingen:
 - de master Nederlands Recht (CROHO-opleidingscode: 66451), duale variant (Praktijkmaster Nederlands Recht de Togamaster en de ondernemingsrechtelijke variant);
 - de master Notarieel Recht (CROHO-opleidingscode: 66828), duale variant (Praktijkmaster Notarieel Recht);
 - de master Fiscaal Recht (CROHO-opleidingscode: 66827), duale variant (Praktijkmaster Fiscaal Recht)

hierna te noemen: de opleiding(en) en op alle studenten die voor de opleidingen en afstudeerrichtingen staan ingeschreven.

2. De masters worden verzorgd binnen de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen, hierna te noemen: de faculteit.
3. Voor de onderdelen die studenten van de opleiding, als bedoeld in lid 1, volgen bij andere opleidingen, faculteiten of onderwijsinstellingen, geldt de OER van die andere opleiding, faculteit of instelling.

Artikel 1.2 - Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW);
- b. student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- c. opleiding: de masteropleiding genoemd in artikel 1.1 van deze regeling, bestaande uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden;
- d. onderdeel/vak: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van artikel 7.3 van de wet, opgenomen in Ocasys;
- e. Ocasys: Universitaire digitale onderwijscatalogus Ocasys van studiejaar 2023-2024. Ocasys maakt deel uit van deze onderwijs- en examenregeling voor zover in deze onderwijs- en examenregeling niet uitdrukkelijk anders is aangegeven;
- f. ECTS: studiepunt als bedoeld in artikel 7.4 van de wet, waarmee de omvang van het onderdeel van de opleiding wordt uitgedrukt. 1 ECTS staat gelijk aan 28 uur studeren;
- g. pre-master: een efficiëntieprogramma waarmee toelating tot de opleiding kan worden verkregen;
- h. toets of tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de

- student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten daarvan;
- i. examen: het afsluitend masterexamen van de opleiding dat met goed gevolg is afgelegd, als aan alle verplichtingen van de masteropleiding is voldaan;
 - j. studiejaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar
 - k. semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur te bepalen datum, dan wel beginnend op een door het College van Bestuur te bepalen datum en eindigend op 31 augustus;
 - l. practicum: een praktische oefening, als bedoeld in artikel 7.13 van de wet. De zelfwerkzaamheid van de student staat centraal, meestal tot uitdrukking komend in een referaat en/of paper, in een van de volgende vormen of combinatie daarvan:
 - het maken van een scriptie;
 - het maken van een werkstuk of een proef;
 - het uitvoeren van een onderzoekopdracht;
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie;
 - het doorlopen van een stage;
 - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden;
 - m. Examencommissie: het onafhankelijk orgaan belast met de taken en bevoegdheden als vermeld in de artikelen 7.11, 7.12, 7.12b en 7.12 c van de wet, waaronder de beoordeling of aan de eisen van het afsluitend examen is voldaan;
 - n. examinator: degene die door de Examencommissie is aangewezen voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
 - o. Toelatingscommissie: de commissie die namens het faculteitsbestuur over de toelating tot de opleiding beslist;
 - p. Opleidingscommissie: het medezeggenschaps- en adviesorgaan dat de taken uitoefent als omschreven in artikel 9.18 van de wet;
 - q. afstudeerrichting: een als zodanig door het CvB goedgekeurde afstudeerrichting van een opleiding.
 - r. bijzondere omstandigheden: omstandigheden als bedoeld in artikel 7.51 van de WHW, die meegewogen dienen te worden bij de totstandkoming van een besluit als bedoeld in artikel 4.9. De uitwerking van artikel 7.51 WHW is binnen de RUG geregeld in de Regeling Profileringsfonds RUG. Als bijzondere omstandigheid wordt binnen deze regeling in ieder geval aangemerkt: handicap of chronische ziekte, ziekte, zwangerschap en bevalling, bijzondere familieomstandigheden, een onvoldoende studeerbare opleiding, het hebben van een topsportstatus (afgegeven door de topsportcoördinator), het hebben van een verklaring 'topondernemende student' (afgegeven door het UGCE) en het lidmaatschap van een medezeggenschapsorgaan.
 - s. wetenschappelijke integriteit: op de website van de RUG is informatie te vinden over wetenschappelijke integriteit en bijbehorende procedures: <https://www.rug.nl/about-ug/organization/rules-and-regulations/general/gedragcodes-nederlandse-universiteiten/wetenschappelijke-integriteit>.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Paragraaf 2 Vooropleiding, toelaatbaarheid en selectie

Artikel 2.1 – Toelaatbaarheid en selectie

1. De kandidaat die de toelatings- en selectieprocedure als bedoeld in de artikelen 2.4 t/m 2.7 doorlopen heeft en door de Toelatingscommissie toelaatbaar is geacht en is geselecteerd, heeft toegang tot de duale masteropleiding.
2. De Toelatingscommissie gaat na of de kandidaat toelaatbaar is op grond van respectievelijk artikel 2.2, 2.4 en 2.6. Indien aan de voorwaarden van artikel 2.2, 2.4 of 2.6 is voldaan, onderzoekt de Toelatingscommissie in hoeverre de kandidaat kan aantonen dat de student of zij voldoet aan de selectie-eisen die zijn neergelegd in respectievelijk artikel 2.3, 2.5 of 2.7. Tot slot selecteert de Toelatingscommissie een of meer kandidaten voor de opleiding naargelang het aantal beschikbare stageplaatsen en de aard daarvan. De selectieprocedure en de aan te leveren documenten zijn in het facultaire Toelatingsreglement geregeld.
3. De toelating en selectie heeft betrekking op de duale masteropleiding die aanvangt in het studiejaar 2023-2024.

Artikel 2.2 – Toelaatbaarheid tot de Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster) en de ondernemingsrechtelijke variant

1. Een kandidaat is toelaatbaar tot de Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster) en de ondernemingsrechtelijke variant indien de student in het bezit is van:
 - a. één van de volgende juridische WO-bachelor diploma's van de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen:
 - I. bachelor Rechtsgeleerdheid, afstudeerrichting Nederlands Recht, Internationaal en Europees Recht of IT-recht;
 - II. bachelor Rechtsgeleerdheid, afstudeerrichting Fiscaal Recht, Notarieel Recht of Juridische bestuurskunde, aangevuld met alle vakken voor civiel effect;danwel,
 - b. een HBO-rechtendiploma in combinatie met een pre-master Rechtsgeleerdheid richting Nederlands Recht aangevuld met het vak burgerlijk recht 2.
2. Een kandidaat die nog niet in het bezit is van één van de in lid 1 genoemde diploma's of het in lid 1 genoemde HBO-bachelor diploma in combinatie met een pre-masterprogramma en het vak Burgerlijk Recht 2 kan solliciteren naar een Praktijkmaster-plaats, indien de kandidaat

verwacht bij de aanvang van de Praktijkmaster een van bovenstaande programma's afgerond te hebben. Dit diploma moet zijn behaald uiterlijk voor 1 september van het jaar waarin de student de Praktijkmaster wil volgen.

3. Een kandidaat die bij aanvang van de Praktijkmaster Nederlands Recht in het bezit is van een ander diploma van de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen of in het bezit is van een diploma van een andere juridische faculteit, is toelaatbaar tot de Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster) en de ondernemingsrechtelijke variant als het diploma vergelijkbaar is met een diploma dat genoemd is in lid 1.

Artikel 2.3 – Selectie-eisen Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster) en de ondernemingsrechtelijke variant

Een kandidaat die wil worden toegelaten tot de opleiding moet, nadat zijn/haar toelaatbaarheid conform artikel 2.2 is vastgesteld, een selectieprocedure doorlopen. De Toelatingscommissie onderzoekt in de selectieprocedure of de kandidaat voldoet aan de volgende aanvullende eisen:

- a. goede studieresultaten; als indicatie daarvoor gelden de volgende uitgangspunten:
Het cijfer van de Studentenrechtbank of de bachelor scriptie is 7,5 of hoger en het gemiddelde cijfer van de verplichte vakken.
 - Voor de Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster) geldt een gemiddeld cijfer van minimaal een 7 na maximaal twee tentamenkansen per onderdeel van de verplichte vakken uit de bachelor Rechtsgeleerdheid:
 - Bestuursrecht: Besluitvorming,
 - Bestuursrecht: Rechtsbescherming,
 - Burgerlijk Procesrecht,
 - Burgerlijk Recht (2 en 3),
 - Handelsrecht en
 - Strafrecht (2 en 3).
 - Voor de Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant geldt een gemiddeld cijfer van minimaal een 7 na maximaal twee tentamenkansen per onderdeel van de verplichte vakken uit de bachelor Rechtsgeleerdheid:
 - Burgerlijk Procesrecht,
 - Burgerlijk Recht (2 en 3),
 - Handelsrecht en
 - Recht van de Europese Unie.

Voor beide varianten geldt: indien het cijfer voor de Studentenrechtbank of de bachelorscriptie een 7 bedraagt, moet voor de hierboven genoemde verplichte vakken uit de bachelor Rechtsgeleerdheid het cijfer gemiddeld 7,5 of hoger bedragen.

- b. Goede mondelinge, schriftelijke en sociale vaardigheden.
- c. Hebben deelgenomen aan sociale en maatschappelijke activiteiten.

- d. Een geschikte attitude, motivatie en talent voor het volgen van de opleiding.

Artikel 2.8 – Plaatsing Stagiairs

1. De Toelatingscommissie beslist over de plaatsing van de stagiairs bij de stageplaatsaanbieders. De plaatsing is afhankelijk van de beschikbare stageplaatsen. Bij de beslissing over de plaatsing houdt de Toelatingscommissie voorts zoveel mogelijk rekening met de geschiktheid van de student voor een bepaalde stageplaats, alsmede met de voorkeur van een stagiair voor een stageplaats respectievelijk de voorkeur van een stageplaatsaanbieder voor een stagiair.
2. De Toelatingscommissie wijst een stagiair voorlopig toe aan een stageplaats. De stagiair en stageplaatsaanbieder worden van deze toewijzing schriftelijk in kennis gesteld uiterlijk zes weken voor aanvang van de stage.
3. Aan de stageplaatsaanbieder wordt tegelijkertijd met het bericht over de voorlopige toewijzing een afschrift toegezonden van het curriculum vitae van de stagiair voor resp. de Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster) resp. de Praktijkmaster Notarieel Recht, resp. de Praktijkmaster Fiscaal Recht.
4. De voorlopig toegewezen stagiair en de betreffende stageplaats aanbieder kunnen een kennismakinggesprek houden. Afspraken daarvoor worden rechtstreeks tussen betrokkenen gemaakt.
5. Uiterlijk vier weken na ontvangst van het schriftelijke bericht tot voorlopige toewijzing van een stagiair aan de werkstageplaats, kan de stagiair aan de Toelatingscommissie schriftelijk berichten dat zwaarwegende bezwaren bestaan tegen de voorlopig toegewezen stageplaats, respectievelijk kan de stageplaatsaanbieder aan de Toelatingscommissie schriftelijk berichten dat bezwaren bestaan tegen de voorlopig toegewezen stagiair.
6. Na ontvangst van een bericht als bedoeld in lid 5 onderzoekt de Toelatingscommissie of de (zwaarwegende) bezwaren kunnen worden ondervangen en de voorlopige toewijzing alsnog kan worden omgezet in een definitieve toewijzing. Indien dit onderzoek niet leidt tot een definitieve toewijzing, wordt de voorlopige aanwijzing ingetrokken. In dat geval stelt de Toelatingscommissie pogingen in het werk om voor de stagiair een andere stageplaats te vinden, respectievelijk voor de stageplaatsaanbieder een andere stagiair. Indien de inspanningen van de Toelatingscommissie niet tot gunstig resultaat leiden, vindt de stage geen doorgang. De stagiair en de stageplaatsaanbieder ontvangen hiervan bericht.
7. De definitieve toewijzingen van de beschikbare stageplaatsen geschiedt zo spoedig mogelijk na het verstrijken van de in lid 5 genoemde termijn van vier weken en de eventuele termijn die nodig is voor de werkzaamheden van de commissie als bedoeld in lid 6.

8. Een student die niet geplaatst wordt voor een stage kan geen praktijkmaster afronden en kan
 - de Master Nederlands recht normale variant afronden, indien de student was toegelaten tot de Praktijkmaster Nederlands Recht;
 - de Master Notarieel recht normale variant afronden, indien de student was toegelaten tot de Praktijkmaster Notarieel Recht;
 - de Master Fiscaal recht normale variant afronden, indien de student was toegelaten tot de Praktijkmaster Fiscaal Recht.

Artikel 2.9 - Toelatingsreglement

Het faculteitsbestuur stelt het Toelatingsreglement vast, waarin alle overige toelating- en selectie-gerelateerde zaken in worden vastgelegd.

Artikel 2.10 - Toelatingsonderzoek master Honours-opleiding: criteria

1. De student kan worden uitgenodigd voor deelname aan een Honoursprogramma dat door het Honours College van de RUG aangeboden wordt.
2. Met het oog op de toelating tot de master Honours opleiding onderzoekt de Toelatingscommissie of de kandidaat voldoet aan de voor de opleiding gestelde voorwaarden van kennis, kunde en vaardigheden.
3. De commissie betreft bij haar onderzoek tevens de motivatie en ambitie van de kandidaat met betrekking tot de desbetreffende opleiding, alsmede de kennis van de kandidaat van de taal waarin het onderwijs van het programma wordt verzorgd.
4. Het Honoursprogramma heeft een totale studielast van 15 ECTS. De OER van het Honours College is op dit programma van toepassing.
5. Het Honoursprogramma maakt geen onderdeel uit van het reguliere mastercurriculum. De resultaten en cijfers tellen niet mee voor de toekenning van het *judicium cum laude* of *summa cum laude* van de masteropleiding.
6. De resultaten van het Honoursprogramma worden vermeld op het diplomasupplement bij het diploma van de masteropleiding waar de student een graad voor behaalt.

Artikel 2.11 – Global & Intercultural Engagement Distinction

1. De faculteit biedt de mogelijkheid voor studenten deel te nemen aan de facultaire Global & Intercultural Engagement Distinction. Deze leerlijn maakt geen deel uit van het reguliere

curriculum.

2. Studenten die zijn toegelaten tot een van de opleidingen van de faculteit kunnen aan de Global & Intercultural Engagement Distinction deelnemen, indien zij zich daartoe tijdig intekenen voor de workshop Developing Intercultural Competence.
3. De leerlijn heeft een totale studielast van 30 ECTS. De Reglementen GIED zijn van toepassing voor de verschillende onderdelen van de Global & Intercultural Engagement Distinction.
4. De resultaten en cijfers tellen niet mee voor de toekenning van het *judicium cum laude* of *summa cum laude* van de opleiding.
5. In het bij het diploma behorende diplomasupplement worden ook de resultaten van de Global & Intercultural Engagement Distinction vermeld.

Paragraaf 3 De opleidingen

Artikel 3.1 - De opleidingen

De faculteit verzorgt de volgende Nederlandstalige masteropleidingen in duale vorm:

- a. de opleiding Praktijkmaster Fiscaal Recht (CROHO-opleidingscode: 66827);
- b. de opleiding Praktijkmaster Nederlands Recht, Ondernemingsrechtelijke variant (CROHO-opleidingscode: 66451);
- c. de opleiding Praktijkmaster Notarieel Recht (CROHO-opleidingscode: 66828);
- d. de opleiding Praktijkmaster (Togamaster) Nederlands Recht (CROHO-opleidingscode: 66451);

Artikel 3.2 – Doelstelling en eindkwalificaties van de opleiding

a. De Praktijkmaster Nederlands Recht

A. Eindkwalificaties kennis en inzicht

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Nederlands Recht op het gebied van kennis en inzicht van de afgestudeerde zijn:

- A1. Specialistische kennis van en grondig inzicht in het Nederlands recht door verdieping van de in de bachelor studie verworven kennis. Afhankelijk van de afstudeerrichting gaat het hierbij in het bijzonder om specialistische kennis van en grondig inzicht in het privaatrecht, strafrecht, publiekrecht, ondernemingsrecht of arbeidsrecht;
- A2. Grondig inzicht in de samenhang, ontwikkeling en grenzen van het recht, door verdieping van het in de bachelor verworven inzicht;

A3. Grondig inzicht in internationale en Europese invloeden op het Nederlandse recht, met in achtname van de extra eisen die in dit verband gesteld worden aan een bepaalde afstudeerrichting/specialisatie;

A4. Verdieping van de juridische kennis door vanuit de beroepspraktijk van de Togaberoepen of vanuit de internationale ondernemingsrechtelijke advocatuur de theorie te bestuderen.

B. Eindkwalificaties toepassing van kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Nederlands Recht op het gebied van toepassing van kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden van de afgestudeerde zijn:

B1. Het vermogen om, met toepassing van relevante (disciplinaire) normen voor verantwoord onderzoek, zelfstandig de voor de oplossing van een complex vraagstuk op het terrein van het Nederlands recht relevante feiten, wetgeving, jurisprudentie en literatuur te verzamelen, deze kritisch te analyseren en toe te passen om een juridisch gefundeerd oordeel te geven;

B2. Het vermogen zelfstandig en integer wetenschappelijk juridisch onderzoek uit te voeren op het terrein van het Nederlands recht en daarmee een maatschappelijk relevante bijdrage te leveren aan de rechtsvorming;

B3. Het vermogen zelfstandig deel te nemen aan het debat op het terrein van het Nederlands recht tussen vakgenoten;

B4. Het vermogen een complex betoog op het terrein van het Nederlands recht in woord en geschrift op begrijpelijke wijze op een groep vakgenoten en niet-vakgenoten over te brengen;

B5. Sociale vaardigheden die voor de juridische praktijk van belang zijn.

C. Eindkwalificaties leervaardigheden

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Nederlands Recht op het gebied van leervaardigheden van de afgestudeerde zijn:

C1. Het vermogen zelfstandig de eigen permanente juridische professionalisering vorm te geven zowel in beroepsmatige als in wetenschappelijke zin;

C2. Inzicht in de belangrijkste kenmerken en het functioneren van het betreffende Togaberoep.

b. De Praktijkmaster Notarieel Recht

A. Eindkwalificaties kennis en inzicht

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Notarieel Recht op het gebied van kennis en inzicht van de afgestudeerde zijn:

A1. Specialistische kennis van en grondig inzicht in het notarieel recht door verdieping en uitbreiding van de in de bachelor studie verworven kennis;

A2. Grondig inzicht in de samenhang van het recht, in het bijzonder van het notarieel recht, door verdieping van het in de bachelor verworven inzicht;

A3. Grondig inzicht in internationale en Europese invloeden op het notarieel recht;

A4. Verdieping van de juridische kennis door vanuit de notariële beroepspraktijk de theorie te bestuderen.

B. Eindkwalificaties toepassing van kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Notarieel Recht op het gebied van toepassing van kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden van de afgestudeerde zijn:

- B1. Het vermogen om, met toepassing van relevante (disciplinaire) normen voor verantwoord onderzoek, zelfstandig de voor de oplossing van een complex vraagstuk op het terrein van het notarieel recht relevante feiten, wetgeving, jurisprudentie en literatuur te verzamelen, deze kritisch te analyseren en toe te passen om een juridisch gefundeerd oordeel te geven;
- B2. Het vermogen zelfstandig en integer wetenschappelijk juridisch onderzoek uit te voeren op het terrein van het notarieel recht en daarmee een maatschappelijk relevante bijdrage te leveren aan de rechtsvorming;
- B3. Het vermogen zelfstandig deel te nemen aan het debat op het terrein van het notarieel recht tussen vakgenoten;
- B4. Het vermogen een complex betoog op het terrein van het notarieel recht in woord en geschrift op begrijpelijke wijze op een groep vakgenoten en niet-vakgenoten over te brengen;
- B5. Sociale vaardigheden die voor de juridische en notariële praktijk van belang zijn.

C. Eindkwalificaties leervaardigheden

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Notarieel Recht op het gebied van leervaardigheden van de afgestudeerde zijn:

- C1. Het vermogen zelfstandig de eigen permanente juridische professionalisering vorm te geven zowel in beroepsmatige als in wetenschappelijke zin;
- C2. Inzicht in de belangrijkste kenmerken en het functioneren van het beroep van Notaris.

c. De Praktijkmaster Fiscaal Recht

A. Eindkwalificaties kennis en inzicht

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Fiscaal Recht op het gebied van kennis en inzicht van de afgestudeerde zijn:

- A1. Het opdoen van specialistische kennis van en grondig inzicht in het fiscaal recht door verdieping en uitbreiding van de in de bachelor studie verworven kennis;
- A2. Grondig inzicht in de samenhang van het recht, in het bijzonder van het fiscaal recht, door verdieping van het in de bachelor verworven inzicht;
- A3. Specialistische kennis van en inzicht in de financiering van ondernemingen;
- A4. Specialistische kennis van en grondig inzicht in het internationale en Europese belastingrecht.
- A5. Kennis van en inzicht in voor de fiscaliteit relevante maatschappelijke ontwikkelingen waaronder de toepassing van informatietechnologie en vanuit de ethiek ontwikkelde normen;
- A6. Verdieping van de juridische kennis door vanuit de fiscale beroepspraktijk de theorie te bestuderen.

B. Eindkwalificaties toepassing van kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Fiscaal Recht op het gebied van toepassing van

kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden van de afgestudeerde zijn:

- B1. Het vermogen om, met toepassing van relevante (disciplinaire) normen voor verantwoord onderzoek, zelfstandig de voor de oplossing van een complex vraagstuk op het terrein van het fiscaal recht relevante feiten, wetgeving, jurisprudentie en literatuur te verzamelen, deze kritisch te analyseren en toe te passen om een juridisch gefundeerd oordeel te geven;
- B2. Het vermogen zelfstandig en integer wetenschappelijk juridisch onderzoek uit te voeren op het terrein van het fiscaal recht en daarmee een maatschappelijk relevante bijdrage te leveren aan de rechtsvorming;
- B3. Het vermogen zelfstandig deel te nemen aan het debat op het terrein van het fiscaal recht tussen vakgenoten;
- B4. Het vermogen een complex betoog op het terrein van het fiscaal recht in woord en geschrift op begrijpelijke wijze op een groep vakgenoten en niet-vakgenoten over te brengen;
- B5. Sociale vaardigheden die voor de juridische en fiscale praktijk van belang zijn.

C. Eindkwalificaties leervaardigheden

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Fiscaal Recht op het gebied van leervaardigheden van de afgestudeerde zijn:

- C1. Het vermogen zelfstandig de eigen permanente juridische professionalisering vorm te geven zowel in beroepsmatige als in wetenschappelijke zin;
- C2. Inzicht in de belangrijkste kenmerken en het functioneren van het beroep van de fiscaal jurist.

Artikel 3.3. – Verrichten van onderzoek

- 1. De student die in het kader van de opleiding onderzoek verricht, doet dit in overeenstemming met relevante wetgeving, de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit en de eisen van ethisch verantwoord onderzoek.
- 2. Het auteursrecht op scripties of andere zelfstandige schriftelijke werkstukken, die beogen de kennis, inzicht en vaardigheden van de student te toetsen, berust in principe bij de student. Als een ander gebruik wenst te maken van de scriptie of het schriftelijk werk van de student, dan moet de student daar toestemming voor geven. Om scripties en schriftelijke werkstukken te kunnen archiveren (al dan niet onder embargo) en te kunnen verwerken conform de regels van de Nederlandse Inspectie voor het Onderwijs en de WHW, is het noodzakelijk dat de universiteit deze handelingen onvoorwaardelijk uit kan oefenen. Alle studenten zijn verplicht de voornoemde handelingen onvoorwaardelijk toe te staan.

Artikel 3.4 - Vorm van de opleiding

De opleidingen worden in duale vorm verzorgd.

Artikel 3.5 - Taal van de Masteropleidingen

1. De opleidingen worden in het Nederlands verzorgd.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen een of meer onderdelen van de opleidingen in het Engels worden verzorgd.

Artikel 3.6 - Studielast

1. De opleidingen hebben een studielast van 60 European Credits (ECTS) waarbij één ECTS gelijk staat aan 28 uren studie.
2. De studielast wordt uitgedrukt in hele ECTS.

Artikel 3.7 - Samenstelling programma Praktijkmaster Nederlands Recht

1. Het programma Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster) omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

1. Hoofdvak 1 Nederlands Recht	6 ECTS
2. Hoofdvak 2 Nederlands Recht	6 ECTS
3. Hoofdvak 3 Nederlands Recht	6 ECTS
4. Hoofdvak 4 Nederlands Recht	6 ECTS
5. Hoofdvak 5 Nederlands Recht	6 ECTS
6. Seminar-Togamaster (Rechtspleging)	6 ECTS
7. Scriptie Nederlands Recht	12 ECTS
8. Kennismaking togaberoepen en stage togamaster	12 ECTS

Totaal **60 ECTS**

2. Het programma Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast

1. Commerciële Contracten c.s.	6 ECTS
2. Insolventierecht	6 ECTS
3. Masterclasses	6 ECTS
4. Ondernemingsrecht 1	6 ECTS

5. Ondernemingsrecht 2	6 ECTS
6. Scriptie Nederlands Recht	12 ECTS
7. Seminar Corporate Litigation	6 ECTS
8. Stages	12 ECTS
Totaal	60 ECTS

- De hoofdvakken als genoemd in lid 1, 1 tot en met 5, moeten afkomstig zijn uit dezelfde afstudeerrichting Nederlands Recht (Privaatrecht, Staats- en Bestuursrecht, Arbeidsrecht, Ondernemingsrecht of Strafrecht). Daarbij dient in ieder geval één van de volgende hoofdvakken te worden gekozen: Internationaal en Europees Strafrecht, Internationaal Privaatrecht, Staats- en Bestuursrecht in Europees Perspectief, Europees Arbeidsrecht of Mededingingsrecht.
- Een student kan de Examencommissie toestemming vragen een of meer van de hoofdvakken als genoemd in lid 1 af te leggen aan een andere Nederlandse of buitenlandse geaccrediteerde juridische masteropleiding.
- De inhoud van de verplichte onderdelen van de onderscheiden programma's wordt nader omschreven in de vakomschrijvingen in Ocasys, onder vermelding van de voorkennis, die gewenst dan wel verplicht is om aan het desbetreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen.
- De inhoud van de stages en de van toepassing zijnde uitvoeringsregelingen met betrekking tot de stage zijn nader omschreven in het Stagereglement Togamaster Nederlands Recht en het Stagereglement van de Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant.
- In Ocasys worden de inhoud en de onderwijsvorm van de onderdelen van de onderscheiden programma's nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die noodzakelijk dan wel gewenst is om aan het desbetreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen. In Ocasys wordt tevens per onderdeel aangegeven als er een aanwezigheidsverplichting is en wat de eventuele gevolgen zijn, indien een student daar niet aan voldoet.
- Activiteiten, hieronder begrepen deelname aan colleges en tentamens, verricht in strijd met lid 7 worden geacht niet te hebben plaatsgevonden.
- In situaties van overmacht waarin het redelijkerwijs niet mogelijk is om het onderwijs en de tentamens te verzorgen op de in Ocasys vermelde wijze, kan tijdelijk worden overgegaan op een andere vorm van onderwijs en tentaminering. Daarbij geldt als voorwaarde dat de

vastgestelde leerdoelen ook na de vormwijziging worden behaald bij afronding van de opleiding, zulks ter beoordeling van de Examencommissie.

Artikel 3.8 Samenstelling programma Praktijkmaster Notarieel Recht

1. Het programma omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

1. Fiscaal Ondernemingsrecht voor Notariëlen	6 ECTS
2. Goederenrecht C.S.	6 ECTS
3. Internationaal Privaatrecht	6 ECTS
4. Scriptie Notarieel Recht	12 ECTS
5. Seminaar Praktijkmaster	6 ECTS
6. Stage Praktijkmaster (werkstage)	12 ECTS
7. Successiewet voor Notariëlen	6 ECTS
8. Vastgoedrecht in de 21e eeuw: Verduurzaming, digitalisering en internationalisering	6 ECTS

Totaal **60 ECTS**

2. De inhoud van de verplichte onderdelen van de onderscheiden programma's wordt nader omschreven in de vakomschrijvingen in Ocasys, onder vermelding van de voorkennis, die gewenst is om aan het desbetreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen.
3. De inhoud van de stage en de van toepassing zijnde uitvoeringsregelingen met betrekking tot de stage zijn nader omschreven in het stagereglement Praktijkmaster Notarieel Recht.
4. In Ocasys worden de inhoud en de onderwijsvorm van de onderdelen van de onderscheiden programma's nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die noodzakelijk dan wel gewenst is om aan het desbetreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen. In Ocasys wordt tevens per onderdeel aangegeven als er een aanwezigheidsverplichting is en wat de eventuele gevolgen zijn, indien een student daar niet aan voldoet.
5. Activiteiten, hieronder begrepen deelname aan colleges en tentamens, verricht in strijd met lid 4 worden geacht niet te hebben plaatsgevonden.
6. In situaties van overmacht waar het redelijkerwijs niet mogelijk is om het onderwijs en de tentamens te verzorgen op de in Ocasys vermelde wijze, kan tijdelijk worden overgegaan op een andere vorm van onderwijs en tentaminering. Daarbij geldt als voorwaarde dat de

vastgestelde leerdoelen ook na de vormwijziging worden behaald bij afronding van de opleiding, zulks ter beoordeling van de Examencommissie.

Artikel 3.9 Samenstelling programma Praktijkmaster Fiscaal Recht

1. Het programma omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

1. Internationaal en Europees Belastingrecht 1	6 ECTS
2. Internationaal en Europees Belastingrecht 2	6 ECTS
3. Ondernemingen en belastingheffing CS	6 ECTS
4. Ondernemingsfinanciering	6 ECTS
5. Schrijfopdrachten	2 ECTS
6. Scriptie Fiscaal Recht	12 ECTS
7. Stage Praktijkmaster (werkstage)	10 ECTS
8. Successiewet, erfrecht en relatievermogensrecht	6 ECTS
9. Tax accounting and Transfer Pricing	6 ECTS

Totaal **60 ECTS**

2. De inhoud van de verplichte onderdelen van de onderscheiden programma's wordt nader omschreven in de vakomschrijvingen in Ocasys, onder vermelding van de voorkennis, die gewenst is om aan het desbetreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen.
3. De inhoud van de stage en de van toepassing zijnde uitvoeringsregelingen met betrekking tot de stage zijn nader omschreven in het stagereglement Praktijkmaster Fiscaal Recht.
4. In Ocasys worden de inhoud en de onderwijsvorm van de onderdelen van de onderscheiden programma's nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die noodzakelijk dan wel gewenst is om aan het desbetreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen. In Ocasys wordt tevens per onderdeel aangegeven als er een aanwezigheidsverplichting is en wat de eventuele gevolgen zijn, indien een student daar niet aan voldoet.
5. Activiteiten, hieronder begrepen deelname aan colleges en tentamens, verricht in strijd met lid 4 worden geacht niet te hebben plaatsgevonden.
6. In situaties van overmacht waar het redelijkerwijs niet mogelijk is om het onderwijs en de tentamens te verzorgen op de in Ocasys vermelde wijze, kan tijdelijk worden overgegaan op

een andere vorm van onderwijs en tentaminering. Daarbij geldt als voorwaarde dat de vastgestelde leerdoelen ook na de vormwijziging worden behaald bij afronding van de opleiding, zulks ter beoordeling van de Examencommissie.

Artikel 3.10 - Keuzeonderdelen

1. De student kan, met inachtneming van lid 5, een of meer onderdelen kiezen binnen het programma van de door hem gekozen afstudeerrichting of ter aanvulling daarop.
2. Een student kan daarbij kiezen uit:
 - a. (een) keuzevak(ken);
 - b. een kleine scriptie;
 - c. een Recht in Praktijk onderdeel.

Een overzicht van de in lid 2a en 2c bedoelde onderdelen is te vinden in Ocasys.

3. Intekening voor een Recht in Praktijk onderdeel is bindend; zij leidt per definitie tot een resultaat (ofwel een eindcijfer, ofwel een voldoende ofwel onvoldoende). De Examencommissie kan op grond van bijzondere omstandigheden op verzoek van de student anders beslissen dan hiervoor is aangegeven. Een Recht in Praktijk onderdeel dat deel uit maakt van het curriculum dient een minimum omvang van 6 ECTS te hebben. Extra-curriculaire Recht in Praktijk onderdelen hebben een minimale omvang van 3 ECTS.
4. Keuzeruimte extra-curriculair of binnen de master moet worden ingevuld met vakken op M4- of M5- niveau. Zie voor de niveau-indeling van de vakken de vakomschrijving in Ocasys. Indien een M4-vak als keuzevak wordt afgerond tijdens de bacheloropleiding kunnen de studiepunten niet meetellen voor een masteropleiding. In bijzondere gevallen kan de Examencommissie toestaan dat een of meer onderdelen van andere universitaire masterprogramma's worden gekozen. Bij een beoordeling van het verzoek let de Examencommissie in ieder geval op samenhang van (delen van) het vakkenpakket en het niveau van de vakken.
5. Een verzoek tot goedkeuring van het vakkenpakket wordt door de student ingediend bij de Examencommissie via Progress tenminste drie maanden voordat deze zich voor een keuzevak/de keuzevakken wil aanmelden.

Artikel 3.11 Seminaar/Masterclass

1.
 - a. Het Seminaar Togamaster (Rechtspleging), als genoemd in artikel 3.6 omvat, naast het onderwijs in de vorm van (hoor)colleges, een practicum in de daarbij aangegeven vorm en van de daarbij vermelde omvang.
 - b. Het Seminaar Corporate Litigation als genoemd in artikel 3.6 omvat naast het onderwijs

- in de vorm van (hoor)colleges een practicum in de daarbij aangegeven vorm en van de daarbij vermelde omvang.
- c. De Masterclass als genoemd in artikel 3.6 omvat naast het onderwijs in de vorm van (hoor)colleges een practicum in de daarbij aangegeven vorm en van de daarbij vermelde omvang.
 - d. Het Seminar Praktijkmaster als genoemd in artikel 3.7 en de schrijfp opdrachten als genoemd in artikel 3.8 omvatten een practicum in de daarbij aangegeven vorm en van de daarbij vermelde omvang.
2. Intekening voor een seminar of masterclass is bindend: zij leidt per definitie tot een resultaat (ofwel een eindcijfer, ofwel een voldoende ofwel een onvoldoende). De Examencommissie kan op grond van bijzondere omstandigheden op verzoek van de student anders beslissen dan hiervoor is aangegeven.
 3. Met betrekking tot de in lid 1 genoemde onderdelen geldt het met voldoende resultaat deelnemen aan het desbetreffende seminar of aan de desbetreffende masterclass als het behalen van het tentamen.
 4. De beoordeling van het in lid 1 genoemde onderdeel wordt hetzij in een cijfer, hetzij in een onvoldoende of voldoende weergegeven.
 5. Een student dient aan alle door de examiner gestelde vereisten van het seminar of de masterclass te voldoen voor een voldoende beoordeling. Indien een student naar het oordeel van de examiner niet aan één van de eisen van het seminar of de masterclass heeft voldaan, wordt als resultaat voor het seminar of de masterclass een onvoldoende geboekt. De vereisten waaraan de student wel heeft voldaan, vervallen aan het eind van dat studiejaar.
 6. De examiner beoordeelt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twintig werkdagen na de laatste bijeenkomst van het seminar of de masterclass of de student aan alle gestelde eisen van het seminar of de masterclass heeft voldaan.

Artikel 3.12 – Contacturen

1. De opleidingen als genoemd in artikel 1.1 van deze Onderwijs- en Examenregeling hebben minimaal 100 contacturen per jaar.
2. De vormgeving van de contacturen is geregistreerd in de kennisbank en/of Ocasys.

Artikel 3.13 – Deelname aan onderwijsseenheden

1. De student kan deelnemen aan een onderdeel van de opleiding nadat de student zich daarvoor tijdig heeft ingetekend door middel van de daarvoor geldende procedures (zie Kennisbank Rechten).

2. In Ocasys wordt aangegeven hoeveel studenten maximaal aan het onderdeel kunnen deelnemen.
3. Deelname aan een onderdeel met een beperkte capaciteit vindt plaats op volgorde van inschrijving, met dien verstande dat de voor de opleiding ingeschreven studenten voorrang genieten bij de onderdelen die behoren tot het verplichte deel van hun opleiding.
4. De student die staat ingeschreven voor de masteropleiding heeft geen toegang tot onderdelen van een bacheloropleiding.

Paragraaf 4 Tentamens en examen van de opleiding: algemene bepalingen

Artikel 4.1 – Tentamen – algemeen

1. Aan elk onderdeel van de opleiding is een tentamen verbonden.
2. Een tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. De uitslagen van deze deeltentamens bepalen tezamen de uitslag van het tentamen.
3. Door middel van het tentamen wordt getoetst of de student in voldoende mate de gestelde leerdoelen bereikt.
4. Het oordeel over een tentamen is voldoende dan wel onvoldoende, in cijfers uitgedrukt: 6 of hoger, respectievelijk 5 of lager.
5. Indien een student bij schriftelijke tentaminering duidelijk “niet nakijken” op het tentamen vermeldt, dan wordt de student geacht niet te hebben deelgenomen aan het tentamen. Er wordt van deze student geen resultaat in de uitslag van het tentamen opgenomen. Ook alle rechten die voor een student aan tentamendeelname zijn verbonden komen dan te vervallen, zoals onder anderen het recht op een afwijkende tentamenregeling als genoemd in artikel 4.9.
6. Indien aanwezigheid een voorwaarde is om deel te nemen aan het afsluitend tentamen van een vak, wordt dit expliciet op Ocasys vermeld. Een dergelijke aanwezigheidsverplichting kan enkel worden gesteld wanneer aanwezigheid noodzakelijk is om de leerdoelen van het vak te behalen.

Artikel 4.2 – Deelname tentamens

1. De intekening voor deze onderdelen wordt geregeld in het Examenreglement. Deelname aan een tentamen zonder intekening daarvoor is niet toegestaan. In uitzonderlijke gevallen kan de Examencommissie wegens dringende redenen beslissen hiervan af te wijken.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 is intekening c.q. afmelden voor een tentamen mogelijk gedurende nader te bepalen periodes.

Artikel 4.3 - Tijdvakken en frequentie tentamens

1. Het studiejaar telt vier tentamenperioden. Voor de vakken die onderdeel uitmaken van de opleidingen genoemd in art. 1.1 worden jaarlijks tenminste twee tentamenmogelijkheden geboden. De tentamenperioden zijn als volgt ingedeeld:
 1. de tentamenperiode na het onderwijs van blok 1;
 2. de tentamenperiode na het onderwijs van blok 2;
 3. de tentamenperiode na het onderwijs van blok 3;
 4. de tentamenperiode na het onderwijs van blok 4.
2. De tentamens van een vak – aangeduid als tentamen en hertentamen – worden afgenomen in het blok dan wel het volgende blok waarin het onderwijs van het vak wordt verzorgd.

Artikel 4.4 - Stage

1. De Togamaster omvat een stage die in twee delen is te onderscheiden: kennismakingsstage en werkstage.
2. De kennismakingsstage omvat een periode van in totaal twee maanden, waarin de student acht dagen stageloopt bij zowel Rechtspraak als Openbaar Ministerie als Advocatuur.
3. De werkstage omvat een periode van vijf maanden, waarbinnen stage wordt gelopen bij een van de deelnemende organisaties. De nadere regeling hiervan is opgenomen in het stagereglement Togamaster.
4. De Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant omvat twee stages. Elke stage omvat een periode van twee maanden, waarbinnen vijf dagen per week stage wordt gelopen bij één van de deelnemende kantoren. De nadere regeling hiervan is opgenomen in het stagereglement Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant.
5. De Praktijkmaster Fiscaal Recht en de Praktijkmaster Notarieel Recht hebben een (werk)stage die een periode van vijf maanden omvat indien de stage vier werkdagen per week is, of een periode van zeven maanden, indien de stage drie werkdagen per week is. De stage moet worden goedgekeurd door de faculteit. De nadere regeling hiervan is opgenomen in het

Stagereglement Praktijkmaster Notarieel Recht, resp. Fiscaal Recht.

6. Voor de plaatsing van stagiairs geldt voor alle stages een plaatsingsprocedure. Deze procedure is opgenomen in het Toelatingsreglement Nederlandstalige opleidingen Rechtsgeleerdheid.

Artikel 4.5 – Scriptie

1. De scriptie geldt in beginsel voor één opleiding van de RUG. Zie voor de regels en richtlijnen het Scriptiereglement.
2. De scriptie wordt door het faculteitsbestuur gedurende een periode van tenminste zeven jaren bewaard.
3. De toetsing van de scriptie wordt verricht door ten minste twee examinatoren.
4. Nadere regels over de vorm, de inhoud, het tijdpad en de beoordeling van de scriptie zijn opgenomen in het Scriptiereglement. Dit reglement is onderdeel van deze Onderwijs- en Examenregeling.

Artikel 4.6 - Vorm van de tentamens

1. De tentamens worden afgelegd op de in Ocasys vermelde wijze.
2. In situaties van overmacht waar het redelijkerwijs niet mogelijk is om de tentamens te verzorgen op de in Ocasys vermelde wijze, kan tijdelijk worden overgegaan op een andere vorm van tentaminering. Daarbij geldt als voorwaarde dat de vastgestelde leerdoelen ook na de vormwijziging worden behaald bij afronding van de opleiding, zulks ter beoordeling van de Examencommissie.
3. De Examencommissie kan in buitengewone gevallen van dwingende aard toestemming verlenen tentamens af te leggen in een andere dan de reguliere vorm
4. Van elk tentamen wordt een oefenversie beschikbaar gesteld.
5. De beoordeling van scriptie en van de deelname aan onderzoeksprojecten, stages, seminars en andere praktische oefeningen vindt plaats door de examinatoren op door hen te bepalen wijze. De beoordeling van een scriptie van minimaal 12 ECTS vindt plaats door minimaal twee examinatoren aan de hand van het scriptiereglement.
6. Indien de toetsing van een onderdeel volgens de vakomschrijving plaatsvindt in de vorm van opdrachten en papers, dient een student aan alle onderdelen van de toetsing deel te nemen om het vak met een voldoende af te ronden, tenzij de examinator anders bepaalt, hetgeen

moet blijken uit de vakomschrijving. Het door een deelnemer behaalde resultaat voor het vak wordt uitgedrukt in een eindcijfer. De examinerator bepaalt de wegingsfactor van de diverse onderdelen. Indien een student niet aan alle onderdelen van de toetsing heeft deelgenomen wordt als resultaat van het onderdeel een onvoldoende geboekt. Voor de onderdelen die worden afgerond in de vorm van opdrachten en papers is geen herkansing mogelijk. De onderdelen waaraan de student wel heeft deelgenomen vervallen aan het eind van dat studiejaar.

Artikel 4.7 - Mondelinge tentamens

1. Een mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de Examencommissie anders heeft bepaald.
2. Een mondeling tentamen wordt door twee examinatoren afgenomen.

Artikel 4.8 – Toetsing met een paper

1. Indien de toetsing van een vak bestaat uit alleen een paper dan kan deze de vorm hebben van een feedback-paper of een eindpaper. De examinerator moet uiterlijk in de derde collegeweek van het vak aan de studenten duidelijk maken welke vorm van papertoetsing zal worden gehanteerd.
 - a. Bij een feedback-paper krijgt de student van de examinerator gedurende het vak minimaal één keer feedback op een conceptversie van de paper en wordt de student in staat gesteld om op basis van deze feedback de paper te verbeteren. Bij deze vorm van toetsing wordt geen mogelijkheid geboden voor een herkansing. Bij de feedback-paper kan de examinerator aan de conceptversie een cijfer toekennen en een maximum stellen aan de cijferophoging op basis van de beoordeling van de eindversie van de paper. Als er niet (tijdig) een conceptversie wordt ingeleverd, kan er geen feedback worden gegeven en zal er ook geen mogelijkheid zijn voor het inleveren van een eindversie.
 - b. Bij een eindpaper schrijft een student een paper ter afsluiting van het vak. Bij de eindbeoordeling krijgt de student feedback op zijn paper. Er wordt geen gelegenheid geboden om naar aanleiding van deze feedback de paper te verbeteren. Indien de student bij de eindbeoordeling een onvoldoende krijgt dan wordt een herkansing geboden waarbij een geheel nieuwe paper moet worden geschreven. De examinerator bepaalt of er ook een nieuw onderwerp gekozen dient te worden.
2. Indien de toetsing van een vak bestaat uit een combinatie van een paper met andere toetsvormen dan dient de examinerator uiterlijk in de derde collegeweek van het vak aan de studenten duidelijk te maken welke vormen van toetsing zullen worden gehanteerd en voor welke vormen een herkansingsmogelijkheid bestaat.

3. Dit artikel heeft uitsluitende betrekking op vakken waarbij de toetsvorm ‘paper’ is en het vak niet is aangemerkt als een practicum.

Artikel 4.9 – Verzoek buitenreguliere (afwijkende) tentamenmogelijkheid

Alle mogelijke afwijkende tentamenmogelijkheden zijn te vinden in de ‘Afwijkende Tentamenregeling’.

Artikel 4.10 - Bevoegdheid Examencommissie bij keuze-onderdelen van andere opleidingen

1. Een verzoek tot een keuzeonderdeel bij een andere opleiding dient goedgekeurd te worden door de Examencommissie van de eigen opleiding.
2. Ten aanzien van de tentaminering van, en bij verzoeken voor een afwijkende tentamenregeling voor, een keuzeonderdeel bij een andere opleiding, is de Examencommissie van die andere opleiding bevoegd.

Artikel 4.11 – Vrijstellingen

1. De Examencommissie kan de student op diens verzoek, op advies van de desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van een tentamen, met uitzondering van de scriptie en het practicum, indien de student:
 - a. hetzij een qua studielast, inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire juridische masteropleiding heeft voltooid;
 - b. (optioneel) verplichte onderdelen van het masterexamen reeds in een juridische academische bacheloropleiding voldoende heeft afgelegd. In afwijking van (a) dienen de vrijgestelde studiepunten in de keuzeruimte te worden aangevuld op masterniveau.
2. Een verzoek tot vrijstelling van het afleggen van een tentamen wordt schriftelijk ingediend bij de Examencommissie.
3. De Examencommissie beschikt binnen dertig werkdagen na ontvangst van het verzoek.
4. Voor verleende vrijstellingen voor examenonderdelen geldt eenzelfde geldigheidsduur als voor tentamenresultaten.

Artikel 4.12 - Tentamens en functiebeperking

1. Aan studenten met een functiebeperking wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele beperking aangepaste wijze af te leggen. De Examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen. Verzoeken hiertoe

moeten worden ingediend bij de Examencommissie volgens de geldende procedure.

2. Bij het afleggen van een tentamen van een keuzeonderdeel bij een andere opleiding door een student met een functiebeperking, houdt de Examencommissie van die andere opleiding zich aan de voorzieningen zoals deze worden toegestaan door de Examencommissie van de opleiding waarvoor de student staat ingeschreven.

Artikel 4.14 - Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De examinator stelt de uitslag van het tentamen vast.
2. Bekendmaking van de uitslag door de tentamen- en examenadministratie geschiedt tot uiterlijk op de tiende werkdag na de tentamendatum. Indien hier noodzaak toe is kan op tijdig verzoek van de examinator deze termijn door de directeur onderwijs voor tentamens en hertentamens tot vijftien werkdagen worden verlengd, behalve voor de tentamens in blok vier.
3. In afwijking van het bepaalde in lid 2 stelt de examinator direct na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student een desbetreffende schriftelijke verklaring uit.
4. In afwijking van het bepaalde in lid 2 stelt de examinator de uitslag van een tentamen dat in de vorm van een werkstuk wordt afgelegd vast binnen een redelijke termijn na het inleveren van het werkstuk. Deze termijn bedraagt in ieder geval niet meer dan 20 werkdagen. De examinator verstrekt de student zo spoedig mogelijk een schriftelijke verklaring omtrent de uitslag.
5. Met in achtneming van het bepaalde in lid 4 bepaalt de Examencommissie ten aanzien van een op andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen tentamen tevoren op welke wijze en binnen welke termijn de student een schriftelijke verklaring omtrent de uitslag zal ontvangen.
6. Indien de student in beroep wil gaan tegen de uitslag van het tentamen dan dient de student dit binnen zes weken na bekendmaking van deze uitslag indienen bij het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS).

Artikel 4.15 – Herkansing van voldoende

1. Een studieonderdeel dat met voldoende resultaat is afgelegd, kan niet nogmaals worden afgelegd.
2. In afwijking van het eerste lid kan een student binnen drie werkdagen na de bekendmaking

van de uitslag van een met een voldoende resultaat afgelegd tentamen een schriftelijk verzoek indienen om het tentamen niet als afgelegd te beschouwen, tenzij het tentamen een practicum betreft. De regeling geldt voor maximaal één tentamen per studiejaar.

3. Indien de op verzoek van de student verwijderde tentamenuitslag tijdens de nabespreking wordt opgehoogd tot een resultaat dat de student alsnog als afgelegd wil laten gelden, verzoekt de student de examinerator dit resultaat door te geven aan de tentamenadministratie van de faculteit en wordt zijn verzoek om het resultaat als niet afgelegd te beschouwen ongedaan verklaard.

Artikel 4.16 – Geldigheidsduur

1. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt.
2. Deeltoetsen en opdrachten die zijn behaald binnen een onderdeel dat niet met goed gevolg is afgelegd, vervallen na het studiejaar waarin zij zijn behaald.

Artikel 4.17 – Nabespreking en inzagerecht

1. Indien een tentamen schriftelijk is afgenomen, dient de tentamenopgave na afloop van het tentamen aan de student ter inzage beschikbaar te worden gesteld, uiterlijk op het in lid 3 bedoelde tijdstip. Zo mogelijk worden daarbij ook de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden beschikbaar gesteld.
2. Elk tentamenformulier wordt op zodanige wijze voorzien van informatie omtrent tijdstip, plaats en wijze van inzien, en bespreken van het gemaakte tentamen, dat de student deze informatie na afloop van het tentamen kan meenemen. Tevens wordt op (de bijlage bij) het tentamenformulier vermeld dat tegen beschikkingen van examinatoren binnen zes weken beroep open staat bij het College van Beroep voor de Examens ex artikel 7.61 van de wet.
3. De examinerator stelt tijdstip en plaats vast waarop hetzij:
 - a. het gemaakte tentamen aan de deelnemers ter inzage wordt gegeven en een algemene bespreking van het tentamen plaatsvindt, hetzij
 - b. het gemaakte tentamen met standaardantwoorden aan de deelnemers ter inzage wordt gegeven.

Daarbij geldt dat:

- het in de aanhef bedoelde tijdstip niet later dan twee weken na de bekendmaking van de tentamenuitslag valt en zo mogelijk niet later dan vier werkdagen voor het herhalingstentamen;
- in afwijking van het hierboven gestelde kan dit tijdstip voor inzage voor tentamens van

het tweede semester vallen in de periode rond de aanvang van het aansluitende eerste semester.

4. Indien een tentamen digitaal is afgenomen, dienen de tentamenopgaven en de door student gegeven antwoorden gedurende een redelijke periode ter inzage beschikbaar te worden gesteld. Bij de nabespreking zijn studenten verantwoordelijk voor het beschikbaar hebben van de door hen gegeven antwoorden, op een door de examiner aangegeven wijze (afdruk of digitaal).
5. Op het in lid 3 bedoelde tijdstip worden de tentamens door leden van de verantwoordelijke vakgroep aan de deelnemers ter inzage uitgereikt, op zodanige wijze, dat in ieder geval controle plaatsvindt op naam, collegekaart-nummer of inschrijfnnummer bij het inzien.
6. De examiner biedt de mogelijkheid voor individuele bespreking van het gemaakte tentamen, hetzij aansluitend op het in lid 3 bedoelde tijdstip, hetzij op een werkdag erna.
7. Een student die, zonder aan de nabespreking voorafgaand bericht van verhindering dat op redelijke gronden berust, niet op het in lid 3 bedoelde tijdstip op de aldaar bedoelde plaats aanwezig is geweest, heeft geen recht op nabespreking als bedoeld in de leden 3 en 6. Wel wordt een student, onder de voorwaarde inzake controle, zoals genoemd in lid 5, op een tevoren bepaald en bekendgemaakt moment in de gelegenheid gesteld het gemaakte tentamen in te zien. De beoordeling van de redelijke gronden van verhindering geschiedt door de examiner.
8. Bespreking moet gericht zijn op het duidelijk maken van onjuistheden of gebreken in een door de student gegeven antwoord.
9. Het is de student toegestaan tijdens de bespreking aantekeningen te maken voor zover dit niet gebeurt op het gemaakte tentamen.
10. Indien een student in beroep gaat tegen de uitslag wordt een kopie van het gecorrigeerde tentamen aan de student verstrekt. De voorwaarde inzake controle, zoals genoemd in lid 5, is daarbij van overeenkomstige toepassing.
11. Een deelnemer aan een tentamen heeft in de in lid 10 genoemde situatie de mogelijkheid om een kopie van het door hem gemaakte tentamen af te laten halen door een ander. Dit dient schriftelijk dan wel per e-mail door de deelnemer aan de examiner te worden megedeeld. Degene die de kopie van het tentamen afhaalt dient bij het afhalen te beschikken over het tafelnummer, een eigen legitimatiebewijs en een kopie van een legitimatiebewijs van de deelnemer.

Artikel 4.18 - Examencommissie en examinatoren

1. De Examencommissie is het onafhankelijk orgaan dat vaststelt of een student de kennis, het inzicht en de vaardigheden bezit die nodig zijn voor het verkrijgen van de graad.
2. Het faculteitsbestuur benoemt de leden op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleiding (of groep van opleidingen).
3. Voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan, wijst de Examencommissie Examinatoren aan.
4. De Examencommissie bestaat ten minste uit:
 - a. één lid dat als docent is verbonden aan de opleiding (of aan een van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort); en
 - b. één lid dat afkomstig is van buiten de opleiding (of een van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort).
5. Het is niet toegestaan leden van het (faculteits)bestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid binnen de instelling dragen, tot lid van de examencommissie te benoemen.
6. De Examencommissie stelt Regels en Richtlijnen van de Examencommissie vast.

Artikel 4.19 – Fraude en plagiaat

De Examencommissie legt haar handelwijze bij fraude vast in haar Examenreglement.

Artikel 4.20 – Ongeldig tentamen

Indien er sprake is van zodanige onregelmatigheden ten aanzien van een tentamen of een onderdeel daarvan, dat een juist oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus onmogelijk is gebleken, kan de Examencommissie het tentamen of een onderdeel daarvan ongeldig verklaren voor zowel de examinandus als een groep van examinandi.

Artikel 4.21 – Judicium Abeundi

1. In geval van ernstig laakbare gedragingen en/of uitlatingen van een student kan het College van Bestuur in bijzondere gevallen na advies van de Examencommissie of van het faculteitsbestuur de inschrijving van een student beëindigen.
2. Het College van Bestuur neemt een beslissing als bedoeld in het eerste lid nadat eerst de betreffende student is gehoord omtrent de voorgenomen beslissing, nadat een zorgvuldige

afweging van alle belangen van de student en van de instelling heeft plaatsgevonden en nadat aannemelijk is geworden dat de student door zijn gedragingen en/of uitlatingen blijf heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde studie opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op die beroepsopleiding. Het faculteitsbestuur, de Examencommissie en het College van Bestuur nemen daarbij het Protocol Judicium Abeundi in acht zoals dit door de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra op 1 november 2010 is vastgesteld.

3. Het hieromtrent bepaalde in Regeling Inschrijving en Collegegeld 2023-2024 van de RUG is van toepassing.

Paragraaf 5 Het examen

Artikel 5.1 – Examen (uitreiking van het getuigschrift)

1. Aan de opleiding is een examen verbonden ter afsluiting hiervan.
2. De Examencommissie stelt de uitslag van het examen vast; hiertoe dient de student zijn vakkenpakket tijdig ter goedkeuring voor te leggen aan de Examencommissie. Een student dient uiterlijk drie maanden voor het behalen van zijn laatste onderdeel van het examen zijn vakkenpakket via Progress door de Examencommissie te laten goedkeuren. De goedkeuring van het vakkenpakket vervalt bij een onderbreking van de inschrijving van de opleiding. Indien de Examencommissie constateert dat de student alle examenonderdelen van de door hen goedgekeurde programma met goed gevolg heeft afgelegd, stelt de Examencommissie het examen vast. Ook de tentamen- en examenadministratie kan de Examencommissie verzoeken de uitslag van het examen vast te stellen indien geconstateerd wordt dat de student alle examenonderdelen van het door de Examencommissie goedgekeurde programma met goed gevolg heeft afgelegd. Voordat de Examencommissie besluit de uitslag vast te stellen moet de student eerst op de hoogte worden gesteld dat indien de student nog additionele examenonderdelen wil afleggen de student de Examencommissie hiertoe binnen twee weken nadat de Examencommissie hem het hierboven bedoelde bericht heeft gestuurd, een verzoek moet doen. Met het vaststellen van de uitslag heeft de student de benodigde academische vorming verworven. De Examencommissie reikt daartoe een getuigschrift uit.
3. Een student die alle examenonderdelen van de opleiding met goed gevolg heeft afgelegd, dient uiterlijk binnen twee weken na afloop hiervan het getuigschrift aan te vragen. De examendatum die door de Examencommissie op het getuigschrift wordt vermeld is de datum waarop naar het oordeel van de Examencommissie het laatste examenonderdeel van het door de Examencommissie goedgekeurde vakkenpakket met goed gevolg is afgelegd.
4. Indien de student het getuigschrift na de in het vorige lid bedoelde termijn aanvraagt of het

vakkenpakket wordt door de student ter goedkeuring aangeboden nadat het laatste examenonderdeel is behaald, wordt op het getuigschrift als examendatum vermeld de datum waarop de Examencommissie besluit dat de student geslaagd is, ook al ligt de datum waarop de Examencommissie een dergelijk besluit neemt in een volgend studiejaar en dient de student voor dat studiejaar dan te zijn ingeschreven.

5. Bij de beoordeling van de uitslag van het examen gaat de Examencommissie uit van de gegevens over de afgelegde examenonderdelen zoals deze geregistreerd staan in de facultaire administratie, behoudens tegenbewijs van de student.
6. In een masteropleiding kan ten hoogste 30 ECTS worden vrijgesteld. Derhalve dient een student minimaal gedurende een semester ingeschreven te hebben gestaan voor de desbetreffende masteropleiding om het masterexamen met goed gevolg te kunnen afleggen. Indien een student in meerdere masteropleidingen van de faculteit examen wil doen dan dient de student minimaal gedurende een semester bij elk van de opleidingen te zijn ingeschreven maar dit mag gelijktijdig zijn.

Artikel 5.2 – Elders behaalde onderdelen

1. Voorwaarde voor het behalen van het getuigschrift van het masterexamen van de opleiding is dat tenminste de helft van het onderwijsprogramma is behaald door middel van onderdelen die verzorgd zijn door de Faculteit Rechtsgeleerdheid, tijdens de inschrijving als student voor die opleiding aan de RUG.
2. a. In geval van een dual degree masterprogramma met een buitenlandse instelling dient tenminste de helft van het programma daadwerkelijk aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid te zijn gevolgd tijdens de inschrijving als student aan de RUG.
b. Daarbij dient het gestelde in artikel 4.15 lid 1 met betrekking tot de scriptie in acht te worden genomen.

Artikel 5.3 – Getuigschrift

1. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt, ook al rondt de student meerdere programma's van de opleiding af. Artikel 5.2 is van toepassing.
2. De examencommissie voegt aan het getuigschrift het Internationaal Diploma Supplement toe.
3. Indien van toepassing, worden de resultaten van het Master Honoursprogramma in het bij het masterdiploma behorende diplomasupplement vermeld.

Artikel 5.4– Graad

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad verleend van Master of Laws (LLM), voor binnenlands gebruik blijft de titel Meester in de Rechten (mr.) ook gehandhaafd.
2. De verleende graad wordt op het diploma aangetekend. Op dit diploma wordt tevens de naam van de betreffende opleiding vermeld.
3. Op het diplomasupplement wordt de eventuele afstudeerrichting vermeld, alsmede afhankelijk van de gevolgde duale opleiding de aantekening:
 - Praktijkmaster Nederlands Recht: de togamaster;
 - Praktijkmaster Nederlands Recht: de ondernemingsrechtelijke variant;
 - Praktijkmaster Notarieel Recht;
 - Praktijkmaster Fiscaal Recht.

Artikel 5.5 – Judicium (Cum Laude, Summa Cum Laude)

1. De Examencommissie beoordeelt of aan het master getuigschrift een onderscheiding kan worden toegekend.
2. De voorwaarden waaraan hierbij dient te worden voldaan zijn vastgelegd in het Examenreglement. Het Examenreglement is beschikbaar via de Kennisbank op de Studentportal.

Artikel 5.6 – Meer dan één masterdiploma

1. Indien een student na het behalen van een diploma in een masteropleiding van de (juridische) faculteit van de RUG of van een andere (juridische) faculteit nog een andere masteropleiding van de juridische faculteit van de RUG wil volgen, dient de student aan alle eisen van het curriculum van die masteropleiding in de betreffende bepaling uit de OER te voldoen. Verplichte studieonderdelen uit het curriculum die reeds in die andere masteropleiding zijn behaald kunnen worden vrijgesteld met uitzondering van de scriptie.
2. Indien de student aan de eisen van de OER van de tweede (derde, etc.) master kan voldoen door minder dan 30 ECTS nieuwe studieonderdelen te behalen, dient de student aanvullend in de keuzeruimte met goedkeuring van de Examencommissie nieuwe studieonderdelen af te leggen totdat de student 30 ECTS aan nieuwe studieonderdelen heeft behaald. De scriptie telt mee om aan deze 30 ECTS nieuwe studieonderdelen te komen.
3. In de keuzeruimte van de tweede (derde, etc.) masteropleiding kunnen – met inachtneming

van het bepaalde in lid 2 en het bepaalde in de OER van de betreffende masteropleiding studieonderdelen van de eerste masteropleiding ingebracht worden.

Artikel 5.7 – Toetsprogramma /Opleidingsdossier

Het faculteitsbestuur stelt jaarlijks voor elke opleiding een opleidingsdossier vast. Dit opleidingsdossier bevat de toetsing binnen elk programma en bevat tevens de volgende de onderdelen:

- De eindkwalificaties van de opleiding;
- De onderwijseenheden en de leerdoelen van elke onderwijseenheid;
- De relatie tussen onderwijseenheden en eindkwalificaties, wat wordt waar gerealiseerd;
- De toegepaste toetsvorm per onderwijseenheid.

Paragraaf 6 Studiebegeleiding

Artikel 6.1 - Studievoortgangsadministratie

Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een zodanige registratie van de studieresultaten, dat tenminste eenmaal per jaar aan elke student een overzicht verschaft kan worden van de door hem behaalde resultaten in relatie tot het onderwijs- en examenprogramma van de opleiding.

Artikel 6.2 - Studiebegeleiding

Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten, die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun voortgang tijdens de studie en oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.

Paragraaf 7 Hardheidsclausule, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 7.1 – Hardheidsclausule en tentamenvoorziening bijzondere gevallen

In bijzondere omstandigheden van dwingende aard kan de Examencommissie ten gunste van de student afwijken van hetgeen is bepaald in de OER, met uitzondering van paragraaf 2.

Artikel 7.2 - Overgangsregelingen

Wijzigingen in de examen- en programmaeisen van de masteropleidingen worden opgevangen middels een overgangsregeling opgenomen in het overzicht van Overgangsregelingen gepubliceerd op de Kennisbank Rechten.

Artikel 7.3 - Wijziging

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur, na advies en/of instemming van de opleidingscommissie(s) en na overleg met, en waar nodig met instemming van, de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige andere beslissing die krachtens deze regeling door de Examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 7.4 - Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, alsmede van elke wijziging hiervan.
2. Elke belangstellende kan op het faculteitsbureau een exemplaar van deze OER verkrijgen. De bedoelde stukken zijn tevens digitaal toegankelijk op de facultaire website via de Student Portal.

Artikel 7.5 – Evaluatie

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor regelmatige evaluatie van de OER en weegt in elk geval daarbij – ten behoeve van bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast- het tijdsbeslag voor de student, dat daaruit voortvloeit.
2. Het faculteitsbestuur evalueert het onderwijs in de opleiding door middel van vakevaluaties en curriculumevaluaties. Elk vak wordt één keer per drie jaar geëvalueerd en het curriculum één keer per zes jaar, midden in de cyclus van de heraccreditatie.

Artikel 7.6 - Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2023.

Deze regeling is vastgesteld door het bestuur van de Faculteit Rechtsgeleerdheid op 9 mei 2023 met instemming van de faculteitsraad en de opleidingscommissie(s) op de daartoe wettelijk bepaalde onderdelen.

